

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Lucií Čekalovou Pořízkovou jako samosoudkyní ve věci

nezletilého:

syna rodičů:

za účasti:

o péči

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Krchová, DiS.

takto:

I. Nad nezletilým [REDAKCE] narozeným [REDAKCE] se na dobu tří let nařizuje **ústavní výchova**, která bude vykonávána v Dětském domově [REDAKCE] sídlem [REDAKCE]

II. Rodičům se výživné na nezletilého [REDAKCE] splatné k rukám předně označeného dětského domova **nestanoví**.

III. Tím **se mění** rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 6. května 2021, č. j. 30 P 38/2021-24, pokud jím bylo rozhodováno o péči a o výživném na nezletilého pro dobu po rozvodu manželství rodičů.

IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 8. června 2023, č. j. 30 P 38/2021-33, bylo z moci úřední zahájeno řízení o péči o nezletilého [REDAKCE]
2. Usnesením téhož soudu ze dne 10. července 2023, č. j. 30 P 38/2021-52, bylo nařízeno předběžné opatření, na jehož základě byl nezletilý předaný do péče Dětského domova [REDAKCE] a to na dobu tří měsíců od data vykonatelnosti tohoto rozhodnutí, tj. do 17. 10. 2023.
3. Opatrovník i zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Táboře konstatovali, že rodiče, ani jiné blízké osoby, nejsou v daný okamžik schopni, péči o nezletilého [REDAKCE] zajistit, a to jak s ohledem na své poměry, tak i specifické potřeby nezletilého. K dispozici nejsou momentálně ani žádní tolerantní pěstouni, tedy nelze uvažovat o náhradní rodinné péči. Nezbyvá proto, než nařídít nad nezletilým ústavní výchovu, která nechť je vykonávána ve stávajícím zařízení, kde chlapec pobývá, tedy v Dětském domově [REDAKCE]
4. Za splnění podmínek daných § 101 odstavcem 3 o. s. ř. projednal soud věc v nepřítomnosti otce. Vyšel přitom z níže uvedených důkazů, obsahově nerozporných, skýtajících dostatečný podklad pro meritorní rozhodnutí.
5. Z historie spisu vyplývá, že nezletilý [REDAKCE] byl nejprve předaný na základě předběžného opatření nařízeného podle § 452 z. ř. s. do péče Dětského diagnostického ústavu, dětského domova se školou, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny [REDAKCE] (viz. usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. května 2023, č. j. 49 Nc 902/2023-22), když bylo shledáno, že normální vývoj a zdraví nezletilého je vážně ohrožen.
6. Matka potvrdila, že v daný okamžik nemá podmínky pro to, aby se o [REDAKCE] postarala. Žije sama, osobně pečuje o nezletilou [REDAKCE] která je předškoláčkou. Vedena je jako uchazečka o zaměstnání, léčí se na psychiatrii, a dochází i k psychologovi. Uvažuje o možnosti, požádat o invalidní důchod, svůj zdravotní stav nevnímá jako plně kompenzovaný. Za velmi problematické považuje své uplatnění na pracovním trhu, neboť je schopna zastávat pouze lehčí činnosti při kratším pracovním úvazku. Dlouhodobě se potýká s nedostatkem financí i potravin, své sociální poměry hodnotí jako nestabilní, vykazuje vícečetné dluhy, mimo jiné i na nájemném. V době, kdy o [REDAKCE] pečovala, byly s chlapcem značné výchovné problémy. Nerespektoval ji, mezi ní a [REDAKCE] docházelo k neustálým hádkám a vypjatým situacím, k plnění si povinností byl [REDAKCE] odmítavý, pokud se syn rozzlobil, byl agresivní ve vztahu ke svému okolí i sobě samému. [REDAKCE] informovala o tom, že nemá podmínky pro jeho převzetí do péče. [REDAKCE] by si přál návrat do

biologické rodiny, matka má však obavu, že by se chování [redacted] mimo ústav vrátilo do původního režimu.

7. Vězeňská služba České republiky, Věznice [redacted] potvrdila, že otec nezletilého zde vykonává trest odnětí svobody, konec trestu má stanoven na 3. 10. 2023. Není pracovně zařazen.
8. Ze zprávy DDÚ o komplexním vyšetření nezletilého vyplývá, že nezletilý byl v rodině vystavován opakovaným traumatům, tedy zejména rodinné prostředí je primárně nepříznivě etiologickým původcem jeho dosavadního života. [redacted] byl poškozován na svém vývoji, ve svém dětském věku zažíval dlouhodobě krizové momenty v nepodnětném a konfliktním zázemí u matky, kde docházelo k jeho emočnímu trápení, které bylo mimo jiné podpořeno i krizovým soužitím jeho rodičů. Nezletilý stále touží, vrátit se do péče matky, cítí křivdy nad faktem, že u ní zůstává jeho mladší sestra, ale on nemůže. Otce vnímá chlapec spíše nepřátelsky. Významným pilířem jeho jistot je otcovská babička. Pokud má [redacted] srozumitelný režim, velmi příznivě kooperuje, důraz je v jeho případě kladen na podnětné a bezpečné prostředí, které ho podporuje. Ze strany pedagogické rady DDÚ je doporučeno zvážit nařízení ústavní výchovy, když jako dislokační místo pro umístění nezletilého byl vytipován Dětský domov [redacted]. Jedná se o zařízení rodinného typ, s dobrou dojízdou od rodiny, neboť je dán předpoklad, že minimálně matka bude mít zájem na udržení kontaktu s nezletilým, a to i formou případných dovolenkových pobytů.
9. Dětský domov [redacted] uvedl, že při příchodu působil nezletilý [redacted] smířeně s pobytem v DD. Od počátku se dobře aklimatizoval, nemá výraznější problémy s akceptováním řádu zařízení. Chlapec inklinuje k dětem, které jsou něčím specifické a mají problémy s chováním i pravidly. Potyčky skončí u [redacted] zpravidla bezradností a agresí vůči své osobě, ve vypjatých situacích reaguje chlapec neadekvátně, přičemž počet těchto momentů stoupá. [redacted] má pocit, že ho nikdo nemá rád, což i opakovaně zmínil. Chlapec má zajištěnou docházku do Základní školy [redacted] ze strany dětského domova je vyslovena jistá obava, zda bude [redacted] schopen do této školy dojíždět s ostatními dětmi. Při školní výuce bude [redacted] vyžadovat péči asistenta pedagoga, který bude nezletilému přidělen až po vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, které by mělo proběhnout počátkem září letošního roku. [redacted] je silně psychiatricky medikován, je v péči specialistů. Kontakt udržuje s matkou, dále pak babičkou paní [redacted] a sestrou matky. Oba rodiče [redacted] po telefonu slibují, že si jej vezmou do péče, chlapec je po hovorech vždy smutný, pláče, ze situace kolem sebe je evidentně zmatený. Nezletilý nechce být v cizím prostředí, vyjádřil přání být u svého strýce nebo prababičky, s nimiž se cítí nejlépe. Přesuny těžce nese, má pocit, že nikam nepatří. S nezletilým navázala spolupráci i externí psycholožka, která s [redacted] bude řešit potřebná bolestivá témata. Řízení o stanovení ošetřovného je zahájeno, je dán předpoklad, že otcí tato platba stanovena nebude s ohledem na jeho výkon trestu odnětí svobody, u matky je výsledek řízení nejistý.
10. Sociální pracovnice Městského úřadu Tábor nezletilého navštívila v dětském domově v průběhu srpna letošního roku. Vyšlo najevo, že dětský domov zajistil [redacted] psycholožku. Nezletilý má dietní režim v souvislosti se svojí obezitou, zažádáno je o přidělení asistenta pedagoga pro povinnou školní docházku. [redacted] sdělil, že se mu v dětském domově líbí víc než v dětském diagnostickém ústavu, byl na pobytu jak u matky, tak i u babičky. Telefonují mu oba rodiče, otec [redacted] sděluje, že si ho vezme k sobě, nezletilý je z těchto telefonátů rozrušený. Sám [redacted] by chtěl k matce nebo k babičce. OSPOD MěÚ Tábor je s matkou v pravidelném kontaktu, při posledním šetření, které proběhlo koncem srpna 2023, byla její domácnost shledána ve značném nepořádku (což dokresluje i pořízená fotodokumentace). Rodinné prostředí je nepodnětné, matka připouští, že má s úklidem problémy. Je nezaměstnaná, vedená na úřadu práce, má podanou žádost o dávky hmotné nouze, vykazuje dluh na nájemném, lze tedy předpokládat, že jí nájemní

smlouva nebude prodloužena. Matka využívá potravinovou pomoc z Cheironu. Matka je medikovaná, léky užívá, dochází pravidelně k psychologovi i psychiatrovi. Matka uvedla, že u ní byl [REDAKCE] na dovolenkovém pobytu, přespál u ní jednu noc, druhý den byla matka z tohoto pobytu již unavená, [REDAKCE] se chtěl vrátit k babičce. V daný okamžik se matka necítí na to, aby převzala [REDAKCE] do péče, není schopná ho plně podporovat, byť je to pro ni těžké si přiznat. Telefonicky byly osloveny i další osoby, a to sestra matky, otcovská babička, které se vyjádřily tak, že nemají podmínky pro výkon péče o nezletilého [REDAKCE] nicméně jsou vstřícné k víkendovým či dovolenkovým pobytům.

11. Z hlediska právní kvalifikace vyšel soud z § 971 odstavce 1 o. z., podle něhož jsou-li výchova dítěte nebo jeho tělesný, rozumový či duševní stav anebo jeho řádný vývoj vážně ohroženy nebo narušeny do té míry, že je to v rozporu se zájmem dítěte, anebo jsou-li tu vážné důvody, pro které rodiče dítěte nemohou jeho výchovu zabezpečit, může soud jako nezbytné opatření také nařídít ústavní výchovu. Učiní tak zejména tehdy, kdy dříve učiněná opatření nevedla k nápravě. Soud přitom vždy zvažuje, zda není na místě dát přednost svěřením dítěte do péče fyzické osoby.
12. V květnu roku 2021 byl nezletilý na základě rozsudku Okresního soudu v Táboře č. j. 30 P 38/2021-24 svěřený jak pro dobu za trvání manželství rodičů, tak i po rozvodu do péče matky, přičemž otec byl zavázán alimentární povinností. Manželství rodičů [REDAKCE] bylo následně rozvedeno. Zjištěno je, že matka jako pečující osoba nemá v tuto chvíli potřebné podmínky ani kompetence k zajištění další řádné péče o nezletilého. Otec vykonává trest odnětí svobody, tedy u obou rodičů jsou dány překážky pro převzetí syna do výchovy. Z okruhu osob [REDAKCE] příbuzných či blízkých se nenabízí nikdo, kdo by se o [REDAKCE] postaral, když v úvahu nepřichází ani náhradní rodinná péče, neboť ve vztahu k nezletilému nebyli vytipováni žádní tolerantní pěstouni. Nezletilý [REDAKCE] je dítětem ohroženým na svém zdárném vývoji, ve svém dětství byl vystavován opakovaným traumatům, která se negativně podepsala na jeho chování a celkové prosperitě. Chlapec je v péči specialistů, psychiatricky medikován, přičemž vykazuje jistá specifika ve svém chování, která je třeba vhodně usměrnit a citlivě na ně reagovat v podnětném prostředí, a to i v součinnosti s dalšími odborníky.
13. O poměrech nezletilého [REDAKCE] je třeba rozhodnout za situace, kdy jeho péči nelze zajišťovat v biologické rodině ani formou náhradní rodinné péče. Umístění nezletilého do ústavního zařízení se zde proto jeví jako důvodné, které zajistí jak výchovu nezletilého, tak i zamezí v rozvoji dalších poruch v chování nezletilého. Byť je postoj [REDAKCE] k nařízení ústavní výchovy spíše odmítavý, lze z projevů chlapce tak, jak byly popsány, usuzovat, že [REDAKCE] nemá adekvátní náhled na stav svých poměrů, a není proto ani validně schopen rozhodnout o svém dalším životě. Nezletilý pro svůj zdárný vývoj potřebuje bezpečné prostředí, důležitá je u chlapce důslednost i pozitivní motivace, včetně jasně a srozumitelně nastavených pravidel. Dětský domov [REDAKCE] je připravený na tato specifika nezletilého reagovat. Jedná se o zařízení rodinného typu, které je jak typologicky, tak i věkově pro [REDAKCE] vhodné a chlapec se zde již adaptoval. Navíc je uvedený domov situován v místě s příznivou dojezdovou vzdáleností k rodině nezletilého, která hodlá udržovat s chlapcem nadále kontakt. Tedy je na místě, do tohoto zařízení nařídít ústavní výchovu nad nezletilým, která je sice řešením krajním, ale i jediným fakticky možným.
14. Podle § 972 odstavce 1 o. z., lze ústavní výchovu nařídít nejdéle na dobu tří let. Ústavní výchovu lze před uplynutím tří let od jejího nařízení prodloužit, jestliže důvody pro nařízení ústavní výchovy stále trvají. Trvání ústavní výchovy lze prodloužit opakovaně, vždy nejdéle na dobu tří let.
15. S odkazem na zjištěný skutkový stav věci se soud pro daný okamžik přiklonil k nařízení ústavní výchovy na dobu maximálně možnou, když nelze do budoucna předjímat, jaký bude vývoj

rodinných poměrů. Za předpokladu, že pominou důvody, pro které byla ústavní výchova nařízená, nebo je-li možné zajistit dítěti jinou než ústavní péči, soud neprodleně ústavní výchovu zruší a zároveň rozhodne podle okolností o tom, komu bude napříště dítě svěřeno do péče (§ 972 odstavce 2 o. z.).

16. Podle § 975 o. z., rozhodne-li soud o umístění dítěte do ústavní nebo ochranné výchovy, upraví také rozsah vyživovací povinnosti rodičů.
17. Zjištěno je, že otec nezletilého není ve výkonu trestu odnětí svobody pracovně zařazen, přičemž matka je bez zaměstnání, vedena jako uchazečka u pracovního úřadu a poživatelka státních sociálních dávek. U žádného z rodičů nebyl zjištěn žádný hodnotnější majetek, u obou lze předpokládat i dluhy s tím, že kromě nezletilého [REDAKCE] má jak otec, tak i matka, vyživovací povinnost dále k nezletilé [REDAKCE]. Sociální poměry rodičů pro daný okamžik neumožňují, aby jim bylo výživné ve vztahu k dětskému domovu stanoveno, když v případě matky není prozatím uzavřeno ani řízení o vyměření ošetřovného.
18. Nákladový výrok vychází z § 23 z. ř. s., okolnosti případu neodůvodní postup jiný.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat odvolání ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného, a to v patero vyhotoveních.

Toto právo nepřísluší účastníkům, kteří se ho po vyhlášení rozsudku vzdali (§ 207 odst. 1 o.s.ř.).

Tábor 1. září 2023

Mgr. Lucie Čekalová Pořízková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Krchová, DIŠ.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 13.10.2023. Připojení doložky provedla Pavla Červená dne 19.11.2024.

